

[Úvodní Stránka](#) > ... > [Rodinné Věci a Dědictví](#) > [Vyživovací Povinnost](#) > Austria

Vyživovací povinnost

 Rakousko

Obsah zajišťuje

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Co znamenají pojmy „výživné“ a „vyživovací povinnost“ v praxi? Které osoby musí platit výživné jiné osobě?

Účelem výživného je pokrýt všechny náležitě, tedy nezbytné a obvyklé materiální potřeby oprávněné osoby, a to s ohledem na okolnosti každé jednotlivé věci. Jde zejména o potraviny, oblečení, bydlení (včetně tepla a elektřiny), zdravotní péči a hygienu, platby příspěvků na sociální pojištění, volnočasové a rekreační aktivity, kulturu a sport, komunikační a masové sdělovací prostředky (telefon, rozhlas, TV, internet), vzdělávání a odbornou přípravu. Výživné nezahrnuje příspěvky, jejichž účelem je hromadění bohatství, nebo příspěvky do soukromých důchodových systémů.

Vyživovací povinností se rozumí povinnost platit odpovídající výživné. Částka výživného, která se má platit, závisí na konkrétních potřebách oprávněné osoby a na schopnosti povinné osoby výživné platit.

Vyživovací povinnost mají:

- rodiče vůči svým dětem a vnoučatům,
- děti vůči svým rodičům a prarodičům,
- manželé a registrovaní partneři vůči sobě navzájem.

2 Do jakého věku může dítě dostávat vyživovací příspěvek? Liší se pravidla pro výživné týkající se nezletilých od pravidel týkajících se dospělých?

Není stanovena věková hranice. Děti mají nárok na výživné, dokud nejsou schopny starat se samy o sebe.

Hlavním rozdílem mezi výživným u nezletilých a dospělých osoby jsou rozdílné podmínky výkonu rozhodnutí.

3 Měl bych se s žádostí o výživné obrátit na příslušný orgán nebo na soud? Jaké jsou hlavní prvky tohoto postupu?

Nároky z vyživovací povinnosti se vymáhají v soudním řízení.

Ve sporném občanskoprávním řízení musí manželé a registrovaní partneři vymáhat své nároky formou žaloby. Soud – v praxi soudce – v dané věci rozhodne na základě dokazování rozsudkem (*Beweisverfahren*). Kromě toho mohou manželé a registrovaní partneři v souvislosti s řízením o výživném nebo o rozvodu či rozluce manželství rovněž požádat o prozatímní rozhodnutí o dočasné platbě výživného. V takových případech soud rozhoduje v tzv. osvědčovacím řízení (*Bescheinigungsverfahren*).

Výživné na dítě se vymáhá v nesporném řízení, což platí rovněž v případě dospělých dětí. Rozhodnutí na základě dokazování vydá poručnický soud (*Pflegschaftsgericht*), v praxi vysoký úředník rakouské justiční společnosti s pravomocí vynášet rozsudky (*Rechtspfleger*). Kromě toho může dítě v souvislosti s řízením o výživném požádat o prozatímní rozhodnutí o dočasné platbě výživného. Soud o věci rozhodne v tzv. osvědčovacím řízení. Nezletilé

osoby mohou požádat o dočasnou platbu výživného mimo řízení o výživném.

4 Je možné podat žádost jménem příbuzného (pokud ano, jakého stupně) nebo jménem dítěte?

Návrh na stanovení nebo vymáhání výživného na nezletilé osoby může podat zákonný zástupce, tedy osoba, která má dítě v péči. Se souhlasem této osoby může dítě zastupovat Úřad pro děti a mládež (*Kinder- und Jugendhilfeträger*).

Ve všech ostatních případech mohou být navrhovatelé zastupováni pouze osobou, která má plnou moc, nebo zvláštním zákonným zástupcem (v případě dospělých osob (*Erwachsenenvertreter*)).

5 Jestliže mám v úmyslu podat žalobu, jak zjistím, který soud je příslušný?

Příslušnost ve věcech týkajících se výživného je určena právními předpisy.

Podle § 114 rakouského zákona o soudní příslušnosti (*Jurisdiktionsnorm*) má poručnícký soud (*Pflegschaftsgericht*) rovněž pravomoc rozhodovat o zákonném výživném na nezletilé osoby. K projednání nároků na zákonné výživné uplatněných jinými příbuznými ve vzestupné či sestupné linii je příslušný obecný soud oprávněné osoby pro sporné řízení. To závisí na místě pobytu nebo obvyklého bydliště dané osoby.

Podle § 76a zákona o příslušnosti soudů je soudem příslušným pro záležitosti manželů nebo registrovaných partnerů týkající se výživného soud, u něž probíhá řízení o rozvodu nebo rozluce manželství. Jestliže žádné takové řízení neprobíhá, bude příslušnost soudu záviset na místě obecné soudní příslušnosti odpůrce (§ 65 až 71 zákona o příslušnosti soudů).

6 Musím jako žalobce podat žalobu skrze nějakého prostředníka (např. advokáta, ústředního nebo místního orgánu atd.)? Pokud ne, jaké postupy se použijí?

Výživné na dítě: v prvním stupni strany nemusí být zastoupeny. Pokud však zastoupeny být chtějí, může je ve věcech souvisejících s peněžitým plněním nebo peněžní hodnotou přesahující částku 5 000 EUR zastupovat pouze advokát (relativní požadavek na právního zástupce, viz § 101 odst. 1 rakouského zákona o nesporném řízení (*Außerstreitgesetz*)). V případě odvolacího řízení je právní zastoupení povinné vždy.

Výživné na manžele nebo registrované partnery: v prvním stupni strany nemusí být zastoupeny. Pokud však zastoupeny být chtějí, může je ve věcech souvisejících s peněžitým plněním nebo peněžní hodnotou přesahující částku 5 000 EUR zastupovat pouze advokát (relativní požadavek na právního zástupce, viz § 29 odst. 1 občanského soudního řádu (*Zivilprozessordnung*)). V případě odvolacího řízení je právní zastoupení povinné vždy.

7 Musím platit poplatky za podání žaloby? Pokud ano, o jakou částku se bude přibližně jednat? Jsou-li mé finanční prostředky nedostačující, může mi být poskytnuta právní pomoc k úhradě nákladů řízení?

Poplatky za soudní řízení ve věci výživného se vypočítávají z výše přiznaného výživného. Základ pro výpočet odpovídá tedy výživnému, které bylo přiznáno dříve. Týká-li se věc budoucího výživného, je částkou, která má být použita jako základ pro stanovení poplatku, roční částka výživného. Je-li výživné přiznáno na dobu kratší než jeden rok, použije se jako základ pro stanovení poplatku za řízení o výživném na dítě celková částka (vysvětlivka 1 k poplatku č. 7 rakouského zákona o soudních poplatcích (*Gerichtsgebührengesetz*); § 15 odst. 5 uvedeného zákona v případě řízení o výživném na manžela nebo registrovaného partnera).

Konkrétní výše poplatku se liší v případě výživného na dítě přiznaného v nesporném řízení a výživného na manžela nebo registrovaného partnera.

V řízeních týkajících se výživného na dítě je nezletilý žadatel (mladší 18 let) osvobozen od poplatků.

U plnoletých žadatelů činí paušální poplatek za rozhodnutí či dohodu týkající se pohledávky na výživné 0,5 % hodnoty přiznaného výživného (poplatek č. 7 podle zákona o soudních poplatcích). Tento poplatek hradí povinný z výživného. Pokud se výživné, které již bylo přiznáno konečným rozhodnutím nebo dohodou, na základě nového návrhu zvýší, měl by být za základ pro stanovení poplatku rozdíl mezi přiznanou částkou a částkou, která byla původně splatná.

Příklad: je přiznána budoucí měsíční platba výživného ve výši 250,00 EUR.

Paušální poplatek činí 15,00 EUR (250,00 EUR × 12 × 0,05).

Žádá-li o snížení výživného plnoletá povinná osoba k výživnému na děti, použije se (pevný) paušální poplatek ve výši 15,00 EUR. Tento poplatek se neplatí, pokud byl navrhovatel se svým návrhem na snížení výživného plně úspěšný (vysvětlivka 3 k poplatku č. 7 zákona o soudních poplatcích).

V řízení o výživném na manžela nebo registrovaného partnera je nutné použít poplatek č. 1 podle zákona o soudních poplatcích. Paušální poplatek se účtuje pouze za návrh, kterým se řízení zahajuje, a je odstupňován v závislosti na základu pro stanovení poplatku. Názorně to ilustrují níže uvedené poplatky použitelné podle poplatku č. 1 podle zákona o soudních poplatcích (ve znění ze dne 4. května 2023):

Hodnota sporu – poplatek

do 150 EUR včetně – 25 EUR

od 150 EUR do 300 EUR včetně – 48 EUR

od 300 EUR do 700 EUR včetně – 68 EUR

od 700 EUR do 2 000 EUR včetně – 114 EUR

od 2 000 EUR do 3 500 EUR včetně – 182 EUR

od 3 500 EUR do 7 000 EUR včetně – 335 EUR

od 7 000 EUR do 35 000 EUR včetně – 792 EUR

od 35 000 EUR do 70 000 EUR včetně – 1 556 EUR

V občanskoprávním řízení musí být podle § 63 až 73 občanského soudního řádu na základě žádosti poskytnuta právní pomoc, jestliže strana není schopna uhradit náklady řízení, aniž by tím ohrozila prostředky nezbytné k vlastní obživě. Podle § 7 odst. 1 zákona o nesporném řízení musí být tato ustanovení obdobně uplatňována v nesporných řízeních (např. v řízení o výživném na dítě).

Prostředky nezbytné k obživě jsou abstraktně stanoveny na úrovni pohybující se mezi statistickým průměrným příjmem zaměstnance a životním minimem. Má se za to, že výživa osoby je ohrožena, pokud by osoba či její rodina s nárokem na výživné nebyly schopny vést dokonce ani skromný život, a to s přihlédnutím k veškerému použitelnému majetku nebo možnosti hromadit úspory v průběhu delšího řízení. Lze rovněž poskytnout částečnou právní pomoc.

Právní pomoc by se měla poskytovat pouze v případech, že podávaná žaloba či obhajoba podle všeho nejsou zjevně svévolné nebo nedůvodné. V této souvislosti je státní příslušnost strany nepodstatná.

Právní pomoc zahrnuje zejména prozatímní osvobození od platby soudních poplatků a nákladů na svědky, znalce a tlumočníky, jakož i od platby cestovních výdajů stran, jestliže se strany musí řízení osobně zúčastnit. Pokud zákon požaduje zastoupení advokátem (např. v řízeních o opravném prostředku), nebo je-li zastoupení považováno za nezbytné vzhledem ke konkrétním okolnostem dané věci, měl by být dočasně a bezplatně přidělen straně rakouský advokát. Práce advokáta zahrnuje poradenství před soudním řízením ohledně mimosoudního urovnání.

Ustanovení § 71 občanského soudního řádu stanoví, že strany, jimž byla poskytnuta právní pomoc, jsou povinny

zcela či zčásti uhradit částky, od nichž byly prozatímně osvobozeny a které dosud neuhradily, jakož i odměnu splatnou podle advokátního tarifu přiděleným advokátům, a to v rozsahu, v jakém jsou schopny je uhradit, aniž by tím ohrozily prostředky nezbytné ke své obživě, přičemž jsou povinny tyto částky uhradit neprodleně. Po uplynutí tří let od ukončení řízení již není možné povinnost uhradit poplatky uložit. Pro ověření, že platí podmínky pro zproštění od povinnosti platit náklady, může soud stranu řízení požádat, aby ve vhodné lhůtě stanovené soudem znovu doložila své majetkové přiznání, a to včetně nezbytných dokladů.

8 Jaký druh výživného soud pravděpodobně přizná? Jak se výše výživného vypočítá? Může být rozhodnutí soudu přezkoumáno, pokud se životní náklady nebo rodinné poměry změní? Pokud ano, jak (např. prostřednictvím systému automatické indexace)?

Soud stanoví výživné jako peněžité plnění. Rodič, který vede domácnost, v níž se stará o dítě, se podílí na obživě dítěte tímto způsobem. Druhý rodič je povinen platit výživné.

Výše výživného na dítě závisí na schopnosti rodiče přispívat a na potřeby dítěte a určuje se v každé věci zvlášť. Na základě procentuálního výpočtu vytvořeného coby vodítko judikaturou, musí osoba povinná k placení výživného zaplatit určitý procentní podíl svého měsíčního (čistého) příjmu, a sice

- 16 % na děti ve věku do 6 let,
- 18 % na děti ve věku od 6 do 10 let,
- 20 % na děti od 10 do 15 let a
- 22 % na děti starší 15

let. V případě, že má být výživné placeno na více než jedno dítě, se procentní body odečítají následujícím způsobem: 1 % za každé další dítě ve věku do 10 let, 2 % za každé další dítě ve věku nad 10 let a 0 až 3 % za manžela, který má nárok na výživné, a to v závislosti na vlastním příjmu manžela.

Podle judikatury musí mít platby výživného stanovenou horní mez (známou jako „Luxusgrenze“ („hranice luxusu“)), která se rovněž podle judikatury stanoví jako dvoj- až trojnásobek částky životního minima (*Regelbedarf*). Tato částka je každoročně valorizována a od 1. ledna 2023 připadá měsíčně na děti podle následující tabulky

částka životního minima

podle Danningera (v ÖA 1972, 17), vypočítaná Zemským soudem pro občanskoprávní věci ve Vídni (*Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien*)

(částky v EUR)

Roky	od 0 roků	od 3 let	od 6 let	od 10 let	od 15 let	od roku 2022: od 20 let
					od 19 let	
1.1.2023 – 31.12.2023	320	320	410	500	630	720
1.1.2022 – 31.12.2022	290	290	370	450	570	650
1.7.2021 – 31.12.2021	219	282	362	414	488	611
1.7.2020 – 30.6.2021	213	274	352	402	474	594
1.7.2019 – 30.6.2020	212	272	350	399	471	590
1.7.2018 – 30.6.2019	208	267	344	392	463	580
1.7.2017 – 30.6.2018	204	262	337	385	454	569
1.7.2016 – 30.6.2017	200	257	331	378	446	558
1.7.2015 – 30.6.2016	199	255	329	376	443	555
1.7.2014 – 30.6.2015	197	253	326	372	439	550
1.7.2013 – 30.6.2014	194	249	320	366	431	540
1.7.2012 – 30.6.2013	190	243	313	358	421	528
1.7.2011 – 30.6.2012	186	238	306	351	412	517
1.7.2010 – 30.6.2011	180	230	296	340	399	501

1.7.2009 – 30.6.2010	177	226	291	334	392	492
1.7.2008 – 30.6.2009	176	225	290	333	391	491
1.7.2007 – 30.6.2008	171	217	281	322	378	475
1.7.2006 – 30.6.2007	167	213	275	315	370	465
1.7.2005 – 30.6.2006	164	209	270	309	363	457
1.7.2004 – 30.6.2005	160	204	264	302	355	447
1.7.2003 – 30.6.2004	157	200	258	296	348	438

Částky pro roky 1972 až 2002 jsou uvedeny v této tabulce: [Částky životního minima 1972–2002](#)

Výživné na manžele nebo registrované partnery v době, kdy jsou stále sezdáni nebo registrováni jako partneři, bude také záviset na schopnosti povinné osoby výživné platit a na potřebách oprávněné osoby a musí být stanoveno v každém případě zvlášť. Na základě procentuálního výpočtu vytvořeného judikaturou jako vodítko se výživné strany s nižším příjmem vypočítá tak, že se od 40 % rodinného příjmu (čistý příjem obou manželů/partnerů) odečte vlastní příjem navrhovatele. Jestliže jedna ze stran nemá žádný vlastní příjem a pouze se stará o domácnost, má nárok na jednu třetinu (33 %) čistého příjmu živitele rodiny. Je nutné zohlednit další povinnosti spojené s péčí (a to odečtením procentních částek).

9 Jak a komu bude výživné vypláceno?

Výživné se platí předem na začátku příslušného měsíce (§ 1418 rakouského občanského zákoníku (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch*), § 70 rakouského zákona o manželství (*Ehegesetz*), § 22 odst. 1 rakouského zákona o registrovaném partnerství (*Eingetragene Partnerschaft-Gesetz*). Vyplácí se oprávněné osobě nebo jejímu zástupci (rodič, opatrovník).

10 Neplatí-li dotčená osoba (dlužník) výživné dobrovolně, jaké kroky je možné učinit, aby byla k placení přinucena?

Poté, co byla v řízení stanovena částka výživného, lze rozhodnutí v souladu s obecnými pravidly vymáhat (výkon rozhodnutí).

11 Popište prosím stručně případná omezení týkající se výkonu rozhodnutí, zejména pravidla ochrany dlužníka a promlčecí a prekluzivní lhůty ve vašem systému výkonu rozhodnutí.

Dlužníkovi (ve vykonávacím řízení povinné osobě) musí být ponechána základní částka (nezabavitelná částka), jež se rovná životnímu minimu (*Existenzminimum*). Úroveň životního minima se definuje každý rok znovu a závisí na řadě faktorů. Podle § 291b rakouského exekučního řádu (*Exekutionsordnung*) musí povinné osobě v případě exekuce u výživného zůstat alespoň 75 % životního minima. Z rozdílu mezi touto sníženou úrovní životního minima a standardní úrovní životního minima musí být nejprve uspokojeny všechny pohledávky na zákonném výživném, a to bez ohledu na pořadí priority závazku stanoveného u těchto pohledávek a úměrně k aktuální měsíční platbě výživného. V tomto ohledu mají osoby oprávněné k výživnému přednost před jinými oprávněnými osobami.

Neuhrazené pohledávky, které byly přiznány vykonatelným rozhodnutím (*Judikatschulden*), se promlčují ve lhůtě třiceti let, a tudíž jsou v této lhůtě právně vymahatelné.

Pokud jde o vymáhání pohledávek výživného, nejsou stanoveny žádné zvláštní promlčecí lhůty.

12 Existuje nějaká organizace nebo orgán, které mi mohou pomoci při vymáhání výživného?

Jestliže byl získán písemný souhlas od dalšího zákonného zástupce nezletilé osoby, může jako zástupce dítěte za účelem stanovení či vymáhání pohledávek výživného na nezletilé dítě vystupovat Úřad pro děti a mládež.

13 Mohou (vládní nebo soukromé) organizace zaplatit namísto dlužníka zálohu odpovídající plné výši výživného nebo jeho části?

Záloha na výživné slouží k zajištění výživy nezletilé osoby, jestliže jeden z rodičů výživné neplatí pravidelně nebo pokud svou výživovací povinnosti neplní vůbec. Na základě žádosti může zálohu na výživné zaplatit stát. Žádost musí podat k soudu jménem dítěte ten z rodičů, který je oprávněn dítě zastupovat.

Nezletilí mají nárok na zálohu výživné jestliže:

- mají obvyklé bydliště v Rakousku,
- jsou rakouskými občany, občany jiného členského státu EU/EHP nebo jsou-li bez státní příslušnosti a
- nežijí ve stejné domácnosti s povinnou osobou.

Záloha na výživné se přiznává od počátku měsíce, kdy je podána žádost, a to nejdéle na dobu pěti let. Platbu provádí vrchní soud (*Oberlandesgericht*) v první den každého měsíce dopředu oprávněné osobě.

14 Pokud se nacházím v tomto členském státě a dlužník má bydliště v jiné zemi:

Pokud povinná osoba žije v zahraničí nebo v Rakousku nemá žádný majetek, který by bylo možno postihnout exekucí, musí k výkonu rozhodnutí dojít v zahraničí. Návrhy za tímto účelem lze podávat prostřednictvím ústředního orgánu (§ 8 rakouského zákona o zahraničním výživném z roku 2014 (*Auslandsunterhaltsgesetz*)).

14.1 Může mi pomoci orgán nebo soukromá organizace v tomto členském státě?

Úřad pro děti a mládež (okresní orgány nebo městské orgány) a okresní soudy (*Bezirksgerichte*) pomáhají osobám oprávněným k výživnému při prosazování nebo vymáhání jejich nároků. Ústřední orgán (*Zentrale Behörde*) předává návrhy do zahraničí.

14.2 Pokud ano, jak se mohu na takový orgán nebo soukromou organizaci obrátit?

Během konzultačních hodin orgánů a soudů. Ústřední orgán poskytuje poradenství telefonicky a e-mailem.

15 Pokud se nacházím v jiné zemi a dlužník v tomto členském státě?

Jakmile příslušný soud obdrží návrh oprávněné osoby, dostane se této osobě stejného zacházení, jako kdyby žila v Rakousku.

Návrh předá soudu ústřední orgán. Je-li to vhodné, soud poskytne právní pomoc a zařídí, aby Rakouská advokátní komora určila advokáta, který právní pomoc poskytne. Jakožto zástupce oprávněné osoby ze zahraničí, který je obeznámen s rakouským právem, bude tento advokát odpovědný všechny další úkony a podání, převod plateb výživného, které obdrží, a podávání zpráv o těchto činnostech (§ 9 rakouského zákona o zahraničním výživném z roku 2014).

15.1 Mohu svou žádost adresovat přímo orgánu nebo soukromé organizaci v tomto členském státě?

Jelikož platí zásada spolupráce mezi dvěma ústředními orgány, je poskytování podpory v první řadě povinností orgánů v členském státě bydliště.

15.2 Pokud ano, jak se mohu na takový orgán nebo soukromou organizaci obrátit a jaká pomoc mi může být poskytnuta?

Nepoužije se.

16 Je tento členský stát vázán Haagským protokolem z roku 2007?

Ano.

17 Pokud tento členský stát není vázán Haagským protokolem z roku 2007, jaké právo bude použitelné pro pohledávku výživného podle pravidel mezinárodního práva soukromého? Jaká jsou příslušná pravidla mezinárodního práva soukromého?

Nepoužije se.

18 Jaká pravidla upravují přístup ke spravedlnosti v přeshraničních věcech v rámci EU podle struktury kapitoly V nařízení o vyživovací povinnosti?

Do 1. srpna 2014 byla použitelná pouze ustanovení této kapitoly. Od uvedeného data je přístup ke spravedlnosti v přeshraničních sporech podrobně upraven rovněž § 10 a následujícími rakouského zákona o zahraničním výživném z roku 2014 (*Auslandsunterhaltsgesetz*), spolková sbírka zákonů I 34/2014).

19 Jaká opatření přijal členský stát, aby zajistil, že ústřední orgány plní činnosti popsané v článku 51 nařízení o vyživovací povinnosti?

Prostřednictvím rakouského zákona o zahraničním výživném z roku 2014 byly zavedeny zjednodušené úřední postupy, aby mohlo oddělení I 10 spolkového ministerstva spravedlnosti zpracovávat rostoucí počet případů se stejným personálním obsazením.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

■ Poslední aktualizace: 22/01/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.